

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองและปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ สถานบริการสุขภาพพิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานเป็นพยาบาลประจำการในสถานบริการสุขภาพพิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปฏิบัติงานเต็มเวลาในเดือนตุลาคม 2542 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเอง และแบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นจากการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ข้อมูลความต้องการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ นำมาจัดกลุ่มวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพ ปฏิบัติงานเป็นพยาบาลประจำการจำนวน 35 คน ซึ่งเป็นเพศหญิงทั้งหมด ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 25-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.43 สถานภาพสมรสส่วนใหญ่เป็นโสดคิดเป็นร้อยละ 65.71 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จปริญญาตรี สาขาการพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 88.57 (ตารางที่ 1) พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นพยาบาลระหว่าง 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.58 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.00 และที่ไม่มีการปฏิบัติงานการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ไปทำธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 57.14 (ตารางที่ 2) วิธีการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ ส่วนใหญ่เข้าร่วมอบรมประชุมวิชาการหรือสัมมนาวิชาการอย่างน้อยปีละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.28 และงบประมาณที่ใช้ในการ

พัฒนาตนเองส่วนใหญ่ซึ่งประมาณตนเองคิดเป็นร้อยละ 77.14 ส่วนใหญ่ได้มีการจัดสรรเวลาพัฒนาตนเองคิดเป็นร้อยละ 65.71 การสนับสนุนการพัฒนาตนเองมาจากตนเองเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 71.43 ได้รับการพัฒนาตนเองด้านวิชาการเป็นส่วนใหญ่วัดคิดเป็นร้อยละ 97.14 (ตาราง 3)

2. ความต้องการพัฒนาตนเอง

ความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ความต้องการพัฒนาตนเองด้านการบริการพยาบาลและด้านการบริหารการพยาบาลอยู่ในระดับมาก และด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 4)

2.1 ระดับความต้องการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ ด้านการบริการพยาบาล จำแนกตามรายชื่อ พบว่าพยาบาลวิชาชีพมีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับมากทั้งหมด (ตารางที่ 5)

2.2 ระดับความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการบริหารการพยาบาลของวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ พบว่าพยาบาลวิชาชีพมีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับมากทั้งหมด (ตารางที่ 6)

2.3 ระดับความต้องการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการจำแนกตามรายชื่อพบว่าพยาบาลวิชาชีพมีความต้องการพัฒนาตนเอง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นการจัดทำโครงการวิจัยและการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 7)

3. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง

3.1 ความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง พบว่า มีผู้แสดงความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่และส่วนใหญ่มองปัญหาและอุปสรรคอันดับที่หนึ่งเกี่ยวกับเรื่องเวลา เช่น ไม่มีเวลา เวลาไม่เอื้ออำนวย ตารางเวรไม่เอื้ออำนวย อันดับที่สองเกี่ยวกับการไม่ได้รับการสนับสนุน ขาดแรงจูงใจ อันดับที่สามเกี่ยวกับงบประมาณไม่พอเพียง และเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของแต่ละบุคคลเป็นอันดับสุดท้าย (ตารางที่ 8)

3.2 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง พบว่ามีผู้แสดงความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้นเป็นเดือนละ 1-2 ครั้ง หน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนและให้โอกาสพยาบาลได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีแหล่งข้อมูลความรู้ในหน่วยงาน เช่น วารสารวิชาการ เอกสาร สื่อต่างๆ สารสนเทศทางวิชาการ ห้องบริการความรู้ จัดให้มีการพัฒนาทักษะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เช่น การตรวจพิเศษ การใช้ภาษาอังกฤษ ให้พยาบาลมีส่วนร่วมในการ

พัฒนานุเคราะห์ทางการแพทย์ จัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาในหน่วยงานตนเอง มีการจัดสรรงบประมาณการพัฒนานุเคราะห์ทางการแพทย์ที่เหมาะสม มีการกระตุ้นให้หน่วยงานพัฒนานุเคราะห์ไปพร้อมๆ กัน (ตารางที่ 9)

ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษานี้ ได้ทำการศึกษาที่สถานบริการสุขภาพพิเศษมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหน่วยงานเล็กมีพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพยาบาลประจำการมีจำนวนไม่มาก มีจำนวน 35 คน ผลของความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะไม่สามารถนำไปเป็นตัวแทนของพยาบาลวิชาชีพ โดยทั่วไปได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เป็นข้อมูลนำเสนอผู้บริหารใช้ประกอบการบริหารจัดการด้านการพัฒนานุเคราะห์ของหน่วยงาน เช่น การจัดสรรงบประมาณ และการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น ห้องสมุด หนังสือ ค่าใช้จ่าย ฯลฯ
2. เป็นข้อมูลใช้เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนพัฒนานุเคราะห์พยาบาลให้มีควารู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานการพยาบาล ด้านการบริการพยาบาล ด้านการบริหารการพยาบาล และด้านวิชาการ
3. เป็นข้อมูลใช้เป็นแนวทางการจัดการพัฒนานุเคราะห์พยาบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของพยาบาล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานการพยาบาลที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เป็นข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาโครงการการพัฒนานุเคราะห์พยาบาล เพื่อพัฒนาวิชาชีพให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการบริหารการพยาบาล

ผู้บริหารการพยาบาลได้รับรู้ถึงระดับความต้องการพัฒนาตนเองพยาบาลวิชาชีพ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะนำมาจัดการอบรมพัฒนานุเคราะห์พยาบาล ให้สอดคล้องกับความต้องการของพยาบาล

2. ด้านวิชาการ

ควรจัดให้มีการอบรมระยะสั้นในหัวข้อเรื่องที่พยาบาลวิชาชีพมีความต้องการพัฒนาตนเองมาก เพื่อเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

จัดให้มีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองจากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่

3. ด้านการบริการพยาบาล

พยาบาลประจำการได้รับรู้ถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตามหน้าที่รับผิดชอบของตน เพื่อสามารถปฏิบัติงานการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของพยาบาลต่อการพัฒนาบุคลากรของสถานบริการสุขภาพพิเศษ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาแนวทางการจัดการพัฒนาบุคลากร

2. ควรศึกษาผลของการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการบริการพยาบาล ด้านการบริหารการพยาบาลและด้านวิชาการ เพื่อนำมาจัดการอบรม สอดคล้องกับความต้องการอย่างเหมาะสม

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิบัติงานกับการได้รับการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพ